

Основна школа „Павле Поповић“
Трг палих бораца број 3
11 427 Вранић

Анекс Школског програма 2025.

Вранић, август 2025. године
(деловодни број 1926-1-25 од 28. 08. 2025. године)

Република Србија
Град Београд, општина Барајево
ОШ „Павле Поповић“ Вранић
Трг палих бораца 3

Телефон: 011/8332-022

Е-пошта:

direktor.ospavlepopovic@gmail.com

ospavlepopovicvranic@gmail.com

www.ospavlepopovic.edu.rs

Деловодни број: 1925-1-25

Дана: 28. 08. 2025. године

ПИБ бр.100141791 МБ-07001185

На основу Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закони, 10 од 15. фебруара 2019, 6 од 24. јануара 2020, 129 од 28. децембра 2021, 92 од 27. октобра 2023, 19 од 6. марта 2025.) - члан 61, члан 68, члан 69, члан 119; Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55 од 25. јуна 2013, 101 од 10. новембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закон, 10 од 15. фебруара 2019, 129 од 28. децембра 2021, 129 од 28. децембра 2021 - др. закон, 92 од 27. октобра 2023, 19 од 6. марта 2025.) члан 23, члан 27, члан 28; члана 119. став 1 тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања и чланова 34. и 35. Статута установе, Орган управљања у Основној школи „Павле Поповић“ у Вранићу на 27. седници одржаној 28. 08. 2025. године, са девет гласова (ЗА), нико против, нико уздржан, донео је:

О Д Л У К У

1. Доноси се Анекс Школског програма у ОШ „Павле Поповић“ за припремни предшколски програм у подручном одељењу у Мељаку са почетком примене од школске 2025/2026. године, уз амбијенталну наставу (одлука има деловодни број 1925-1-25 од 28. 08. 2025. године, а документ је заведен под деловодним бројем 1926-1-25 од 28. 08. 2025. године).

Образложење

Директорка школе, Јела Стевановић, образложила је потребе формирања Анекса Школског програма из разних аспеката: законских, администрационих и у складу са реформом. Чланови Школског одбора су Анекс Школског програма добили на руке и детаљно се упознали са њим. Чланови Школског одбора су упознати да ће се наредне године формирати нови Школски програм 2026-2030. који ће обухватити и све претходне Анексе Школског програма (2022, 2023, 2024. и 2025).

Из свега изнетог, Школски одбор је одлучио као у изреци одлуке.

Поука о правном леку: Одлука Органа управљања је коначна.

Председница Школског одбора

Сузана Јевтић

Садржај	број стране
1. Одлука Школског одбора о доношењу Анекса Школског програма	2
2. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ПРИПРЕМНОГ ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	4
3. АМБИЈЕНТАЛНА НАСТАВА	13

**Школски програм
припремног предшколског програма
образовања и васпитања
за школску 2025/2026. годину**

Уводне напомене

Доношењем нових Основа програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета са праћењем динамике њихове примене у предшколским установама, као и на основу препорука Министарства просвете („Службени гласник РС“, бр. 88, 27/18 и 10/19 - др. закон), у ОШ „Павле Поповић“ у подручном одељењу у Мељаку од септембра 2025. године, у једној/две предшколској групи ће се реализовати програм и развијати у складу са новом програмском основом.

Стога, приоритетни задаци школе у радној 2025/2026. односиће се на обезбеђивање предуслова за квалитетну примену нових Основа програма предшколског васпитања и образовања и тимски рад на усклађивању реалне праксе са њима, и то кроз:

- 📖 креирање подстицајне физичке средине у предшколским групама која подржава децу радозналост, омогућава истраживање, комуникацију и грађење односа са материјалима и другом децом и одраслима, ствара осећај припадности. Креирање подстицајног окружења односиће се како на унутрашње просторе (собе, ходник и др), тако и на спољашње (двориште, игралиште и др);
- 📖 стварање подстицајне социјалне средине кроз могућности за међувршњачке интеракције, као и интеракције са другим одраслима и окружењем;
- 📖 стручно усавршавање усмерено на: подршку у разумевању документа нових Основа програма, дефинисање смерница за развијање реалног програма у предшколском у складу са концепцијом, хоризонталну стручну размену и подршку васпитачима за квалитетнију имплементацију Основа програма;
- 📖 усклађивање програмских докумената школе са концепцијом нових Основа
- 📖 самовредновање у оквиру области: Физичка средина и Професионална заједница учења;
- 📖 програм увођења приправника у посао;
- 📖 наставак рада на грађењу партнерства са породицом и институцијама и организацијама у локалној заједници.

Основну делатност припремног предшколског програма чине три међусобно повезане функције: образовно-васпитна, социјална и здравствено-превентивна.

1. Задаци образовно-васпитног процеса

- ✓ подстицај холистичког развоја деце и учешће породице;
- ✓ грађење добробити детета;
- ✓ примена инклузивног приступа у раду;
- ✓ неговање креативности код деце кроз специфичне облике рада (групни и радионичарски);
- ✓ поштовање права деце;
- ✓ развијање тимског рада и јачање професионализма.

2. Задаци социјалног процеса

- ✓ обезбеђивање социјалне сигурности и стабилности породице;
- ✓ социјализацију деце;
- ✓ уједначавање услова за раст и развој деце;
- ✓ заштиту основних права детета - право на живот, опстанак и развој.

3. Задаци превентивно-здравствене заштите

- ✓ обезбеђивање свих услова за остваривање и унапређивање превентивне здравствене заштите;
- ✓ стварање услова за правилан психолошки развој деце;
- ✓ стварање услова за безбедност деце у групама;
- ✓ укључивање родитеља и локалне заједнице у здравствено-васпитни процес на плану информисања и промоције здравља.

Напомена: део школског програма који се односи на инклузивно образовање, анекс је школског програма уколико постоји потреба за овом врстом подршке.

Полазећи од савремене концепције садржане у документу „Године узлета“ и теоријских поставки о детињству, учењу и развоју деце на раним узрастима, програм образовно-васпитног рада са децом до поласка у школу ставља у фокус добробит детета, слику о детету као компетентном учеснику заједнице вршњака и одраслих као изградња односа и проширивање искустава кроз заједничко учешће у развијању реалног програма. Програм повезује све аспекте живота у припремним групама чиме се остварује целовитост неге, васпитања и образовања.

Стога, на основу концепције Основа програма „Године узлета“ оствариваће се:

- реалан програм у групама,
- програма рада са децом са сметњама у развоју и програм заштите од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања,
- програм стручног усавршавања васпитача и стручних сарадника,
- програм сарадње са породицом,
- програм сарадње са локалном заједницом,
- припрема ресурса, набавка материјала,
- постављање критеријума за праћење остваривања програма.

Основна полазишта за развијање реалног програма су разумевање детета као социјалног актера и компетентног учесника у сопственом учењу и живљењу и развијања заједнице праксе деце и одраслих у којој се граде и проширују искуства и подржава учење и развој детета. У том смислу, базирајући се на поменутој слици о детету, школа ће као приоритетни задатак у погледу развијања програма, поставити стварање услова за остваривање добробити, грађење односа и делање у различитим аспектима живота и рада у припремним групама.

Разумевајући добробит као вишедимензионални конструкт, програм рада обезбедиће услове да се дете, сада и овде у реалном програму осећа добро, срећно, остварено, да припада заједници вршњака и одраслих, проширује своја искуства и знања упознајући свет око себе да буде усклађено са правилима, нормама у свом окружењу и учествује као равноправни члан своје заједнице.

Подршка остваривању добробити реализоваће се поштовањем принципа реалног програма кроз који се остварују изнете поставке о односима, делању и контексту вртића дате у документу. Задатак ће бити да се, разумевајући принципе, стално преиспитује квалитет актуелне праксе како би се она ускладила и усагласила са концепцијом Основа програма.

Кораци кроз које ће се остваривати наведени приоритети током радне године су:

1. стварање подстицајне и изазовне средине за игру и учење деце,
2. подршка грађењу односа у школи (међувршњачких, међу децом различитих узраста, са родитељима, другим одраслим, окружење),
3. грађењу културе заједништва,
4. развијању тема и пројеката у функцији подршке добробити деце,
5. рефлексiji васпитне праксе.

Наведени кораци оствариваће се кроз пажљиво анализирање и разумевање основних поставки програма а посебно критеријума за организовање физичког окружења садржаног у документу „Године узлета“. Фокус ће бити на структурирању просторних целина у складу са Правилником о нормативу простора (фебруар 2018), у затвореним просторима школе и дворишта, игралишта и осталим отвореним површинама школе, којима се подржава континуитет у учењу и учешћу деце предшколског узраста.

Током радне године стручно веће васпитача ће радити на следећим садржајима:

1. Анализа садржаја Нових основа - структура документа основне димензије, полазишта.
2. Анализа постојеће средине у односу на поставке дате у Основама програма „Године узлета“.
3. Прикупљање идеја за уређење средине које осликавају поставке дате у Новим основама, са интернета, из литературе, из праксе и др.
4. План акције - прве промене у средини и њихова тимска анализа - у појединачним васпитним и заједничким просторима.
5. Анализа извршених промена са аспекта подршке дејој добробити, делању и односима.

Начин остваривања поменутог плана зависиће од контекста конкретних група и активности које су они реализовали у претходном периоду у којем су се припремали за имплементацију Основа програма „Године узлета“.

Увођење промена у средњу за учење кроз коју се осликује слика о детету и начин на који се подржава добробит, васпитачи и стручни сарадници ће у реалном контексту предшколских група стално преиспитивати и тиме унапређивати односе која деца граде са својим физичким окружењем, вршњацима и одраслима у реалним ситуацијама делања. Посебно ће се обратити пажња и осмислити средина која садржи дефинисане просторне целине и материјале који свој деци једнако обезбеђују учешће, могућност да истражују и сарађују са другом децом и одраслима. Тиме би се одредила подршка осећају сигурности и континуитета што би олакшало боравак у првим данима у школи. Понудом разноврсних материјала, неструктурираних и полуструктурираних, као и обезбеђивање простора за кретање игру и истраживање и интеракције деце у малим групама, стварали би се услови за учешће сваког детета и испољавање свих негових потенцијала. Поред физичке средине која им то омогућава, васпитачи ће градити односе кроз укљученост и њихово заједничко учешће у активностима са децом. Они ће настојати да одржавањем баланса између предвидивих и нових, изазовних ситуација за игру и учење обезбеде правовремену подршку деци и на тај начин развију осећај сигурности и припадања који су основни услови за остваривање добробити у реалном контексту предшколске групе. Подршка у учењу и развоју оствариваће се кроз различите ситуације делања од којих је свака значајна уколико омогући да дете учи сопственим чињењем и учешћем у заједничким активностима са вршњацима и одраслима. Пошто се поменути приступ учењу остварује у различитим приликама у току дана, водиће се рачуна о флексибилној организацији активности у школи.

Васпитач ће када је у питању временска организација, водити рачуна о следећем:

- о наизменичним периодима боравака на отвореном и у затвореним просторима школе, са обавезом свакодневног боравака напољу у различитим периодима дана;
- о времену када укључује различите материјале као и о томе на који начин их уводи;
- о времену када треба укључити неку другу особу (дете или одраслог) у истраживање са децом;
- о времену када треба отићи на неко друго место у окружењу како би се помогло развијање пројекта.

Дакле, за разлику од претходне праксе и углавном утврђених периода учења или слободне игре, временска димензија је флексибилна и биће везана за материјале, за излазак напоље тј, за простор и укључивање некога са стране како би се подржало учење и истраживање деце. То значи

да је потребно обезбедити довољно времена деци да учествују у различитим свакодневним ситуацијама које су део њиховог животног контекста у школи као што су: игра, животно практичне активности и планиране ситуације учења.

Планиране ситуације учења засноване су на интегрираном приступу учењу полазећи од чињенице да тете учи кроз јединство доживљаја и искустава тј. на основу онога што доживљава и онога што ради. У реалном програму, планиране ситуације учења оствариваће се кроз развијање тема/пројеката са децом на нивоу група или више група заједно. Окосницу реалног програма чине принципи наведени у документу „Године узлета“. Васпитач започиње пројекат са децом имајући идеју или оквир на основу којег истражује различите изворе и промишља чиме би све могли да се баве и истражују у оквиру теме/пројекта.

Водећи се различитим стратегијама васпитачи ће циклично планирати водећи рачуна о:

- ♣ опремање простора материјалима који су провокативни и инспиративни за истраживање у пројекту,
- ♣ начинима организовања активности у којима су видљиви принципи реалног програма,
- ♣ о избору садржаја који су у функцији истраживања у оквиру тема и пројеката,
- ♣ о начину свог учешћа у развијању пројекта,
- ♣ могућностима и приликама укључења деце из других група, породица и представника из локалне заједнице,
- ♣ местима у локалној заједници у којима деца могу да проширују своја искуства везана за тему/пројекат.

Да би се интегрисан приступ учењу кроз теме/пројекте имплементирао у реалне програме тимови васпитача и стручних сарадника ће постепено уводити промене кроз следеће кораке:

1. повезивање структуре физичког окружења са почетком рада на пројектима,
2. кораци у развијању пројекта кроз анализу документа Основа програма, примера из праксе и хоризонталне размене,
3. анализа одабраних пројеката развијаних у пракси кроз призму принципа у развијању реалног програма,
4. документација током рада на пројекту,
5. одабир примера пројеката за представљање родитељима и осталим заинтересованим који осликавају подршку дечијем учењу, односима и добробити.

Полазиште програма и теоријско-вредносни постулати чине оквир кроз који васпитач обликује своје поступке, доноси одлуке, гради односе и предузима акције. Тај процес подржан је флексибилном организационом структуром предшколске групе, која омогућава да васпитач у различитим ситуацијама охрабрује иницијативе деце, настоји да разуме њихове идеје, претпоставке, осећања и доживљаје које интегрише у програм. Кроз континуирано разумевање, консултовање деце, васпитач ће уважавати дечју перспективу у програму и на тај начин обезбеђивати учешће и учење сваког детета. Својим понашањем моделоваће начине успостављања односа са другима, начина разумевање света и стваралачки приступ у активностима. Као пажљиви посматрач деце подупираће активности како би подржао учење и развој изнад датог нивоа знања и вештина. Кроз заједничку игру са децом, комуникацију и различите акције васпитач ће проналазити начине како да прошири активности и учење деце.

Током развијања програма, преузимајући различите поменуте улоге, васпитач ће стварати:

- ☆ условима којима се доприноси и развија диспозиција за целоживотно учење као што су отвореност, радозналост, отпорност (резилијентност), рефлексивност, истрајност, поверење у себе и сопствене могућности и позитивни и лични и социјални идентитет;

- ☆ прилике да деца учешћем у пројектима упознају, истражују и преиспитују различита подручја људског сазнања и делања, различите продукте културе и начине грађења и изражавања;
- ☆ могућност и прилике да породице бирају, активно учествују у васпитању и образовању своје деце на јавном плану, да освесте своје латентне потребе и капацитете и развијају родитељске компетенције;
- ☆ могућности за коришћење ресурса локалне заједнице (школа, центри културе, спорта и рекреације, отворени простори, друге институције локалне средине) као простора заједничког учешћа деце и одраслих у учењу и грађењу смисла, кроз дијалог и узајамну подршку;
- ☆ Услове за неговање културе у припремним групама: сарадња и колаборација, заједништво, демократичност и инклузивност, одговорност за континуирано учење и развој.

4. Документовање дејег учења и развоја

Праћење и документовање биће у функцији пружања сталне подршке добробити детета, а оствариваће се на 2 нивоа:

1. праћење учења и развоја детета (документоваће се кроз деји портфолио),
2. праћење развијања програма (документоваће се кроз пројектни портфолио).

Како је један од кључних корака у развијању програма стално преиспитивање сопствених знања и умења у циљу мењања сопствене праксе, квалитет реалног програма сагледаваће се на заједничким састанцима тимова васпитача и стручних сарадника, цикличним ишчитавањем докумената у конкретном контексту школе и у оквиру тематских актива на нивоу школе. У циљу бољег размивања концепције, значајан процес је и стално враћање и процењивање остварености принципа реалног програма.

5. План реализације образовно-васпитног рада у припремном предшколском програму

Припремни предшколски програм реализоваће се кроз процес увођења нових Основа програма у свим припремним групама. Иако није посебно издвојен као програмска целина, садржан је у документу кроз дефинисање општих циљева Основа програма а усмерен на развој диспозиција за учење и компетенција за целоживотно учење у складу са принципима развијања реалног програма у реалном контексту образовно-васпитне праксе.

Поред наведеног, у години пред полазак у школу постављени су следећи приоритети:

- ☞ Да сва деца предшколског узраста, кроз подршку њиховој добробити, имају једнаке могућности за учење и развој.
- ☞ Да деца развијају диспозиције за целоживотно учење као што су отвореност, радозналост, отпорност, рефлексивност, истрајност, поверење у себе и своје могућности и позитивни лични и социјални идентитет, чиме се постављају темељи развијања образовних компетенција.

За разлику од претходне праксе и остваривања шест задатака ППП-а, задатак васпитача у новим Основама је да на индиректан начин утиче на општу припремљеност за школу, тако што ће обезбедити услове да заједно са децом трага за одговорима на питања која су пре свега смислена за дете и да кроз развијање пројеката унутар група омогући деци да заједно уче и напредују. Развијање реалног програма остварује се кроз интегрисан приступ и рад са децом на темама/пројектима са циљем да се истражује и трага на одговорима за питање/проблем који деца уочавају, при чему тражење решења за њих представља изазов, а решење им помаже да направе

неку промену у свом животном окружењу. У развијању програма фокус васпитача је на стварању прилика за учење као интегрисаног искуства детета кроз оно што чини (делање) и доживљава (односи), а не према унапред испланираним појединачним активностима на основу аспекта развоја или образовних области и издвојеним садржајима подучавања.

На тај начин се омогућава деци:

- ✓ да се баве оним што за њих има смисла, што их занима;
- ✓ развијају различите врсте ране писмености (језичке, математичке, визуелне), стварањем ситуација за њихово смислено коришћење;
- ✓ развијају кључне образовне компетенције за целоживотно учење: комуникација на матерњем језику, математичке, научне и технолошке компетенције, дигиталне, културолошку свест и изражавање, друштвене и грађанске компетенције, учење учења;
- ✓ иницијатива и предузетништво, комуникација на другом језику;
- ✓ да истражују различите изворе учења и подршке: различита места, институције, организације и појединци у локалној заједници, породици, друга деца и одрасли, штампани, дигитални и други извори;
- ✓ да се на различите начине и креативно изражавају (визуелно изражавање, грађење у простору, покрет и плес, изражавање гласом, певање, звук и музика, причање, драматизација, невербална комуникација...);
- ✓ користе говор у тумачењу својих мисли, доживљаја и да проширују своје разумевање смисла света кроз говорно изражавање,
- ✓ да уче истражујући.

У наредном периоду требало би више обратити пажњу на различите начине у развијању програма који у већој мери уважавају интересовања деце и базирати се на садржајима потеклим од деце, васпитача и родитеља заједно.

У том смислу потребно је већу пажњу посветити хоризонталној размени као облику стручног усавршавања, као прилици за заједничко промишљање и разумевања праксе кроз дијалог са колегама.

Васпитачи припремних предшколских група, учествоваће у осмишљавању и развијању програма заједно са децом и родитељима и евалуацији уведених промена кроз саморефлексију и дијалог са колегама. Током године, кроз учешће у раду стручног већа, у оквиру стручног усавршавања, бавиће се разумевањем различитих димензија програма који ће омогућити квалитетнију промену васпитно образовне праксе.

Такође и ове године, координираће се рад социјалног радника као помоћ васпитачима који реализују програм припреме за школу са децом са сметњама у развоју. Планирана је и сарадња са логопедом.

6. Вредновање и самовредновање образовно-васпитног рада

Вредновање је континуирана, циљана, намерна и функционална процена која служи пре свега васпитачу:

- ✚ да прати развој, постигнућа и напредовања деце;
- ✚ да на основу процењеног планира нове по потреби сложеније секвенце учења;
- ✚ да стиче увид у свој рад и остваривање постављених циљева;
- ✚ да планира информисање родитеља о стању и напредовању деце;
- ✚ да прати развијање програма у целини.

Вредновање и посматрање су повезани и узајамни процеси и проистичу један из другог па су технике у оба слична. Подаци који су прикупљени о детету или појави која је праћена, анализирају се и процењују врло пажљиво. При томе треба имати на уму да се процена дејег развоја и напредовања врши у односу на само дете, његове претходне поступке и постигнућа

(колико је напредовало, шта је научило, која интересовања су се појавила...). Процена се доноси после посматрања детета у различитим ситуацијама, у различитом контексту (познатом, новом, у групи деце, у размени са васпитачем, родитељем...). Резултат анализе и процене, оно што је протумачено није стална категорија, већ је на овом узрасту реч о трендовима, а не о понашањима која су устаљена и завршена.

Самовредновање се обавља у свим сегментима рада: у планирању, у непосредном раду са децом, током реализовања разних облика сарадње са породицом, у бележењу и вођењу документације о напредовању деце и слично - представља средство професионалног развоја васпитача/практичара. Потребно је да сваки васпитач има свој лични портфолио који је скуп докумената и примера из праксе као доказ о сталном стручном усавршавању и напредовању у струци.

7. План сарадње са породицом

У наредним годинама, у припремним групама, сарадња са породицом ће се све више развијати у смеру партнерства: кроз узајамно поверење и поштовање, уважавање перспективе друге стране кроз отворену комуникацију и дијалог, препознавање и уважавање доприноса обе стране, заједничко доношење одлука и спремност на компромис.

То подразумева пре свега:

- 📖 да је школа место где се емитује добродошлица за породицу,
- 📖 породица је упозната са концепцијом програма,
- 📖 кроз дијалог са породицом изналазиће се различити начини укључивања исте (члан Савета родитеља, волонтер, учесник у непосредним активностима са децом...),
- 📖 деца су питана на који начин би желела да њихови родитељи учествују у школи и то се поштује,
- 📖 родитељи су питани шта је важно за њихову децу и њих и уважавају се њихове потребе,
- 📖 родитељи се позивају да учествују у појединим активностима и при томе имају подршку других родитеља и васпитача,
- 📖 учествују у активностима као што су излети, културне манифестације... где се граде односи између породица и практичара,
- 📖 стварају се могућности да родитељи сваког дана у различито време разговарају са васпитачем о свом детету,
- 📖 програм уважава различитост породице,
- 📖 учешће родитеља се документује.

Највећа ефикасност у остваривању циљева ППП-а може се очекивати само када се утицај предшколске групе и породице међусобно допуњују и потпомажу. Потребно је да укључивање родитеља буде добровољно, активно и да почива на разумевању и узајамном поштовању, а све у интересу детета, његовог развоја и напретка.

Подршка породице у процесу припреме детета за полазак у школу одвија се на разне начине: путем родитељских састанака, осмишљених радионица, анкета, индивидуалних разговора, паноа за обавештавања, понудом стручне литературе и часописа за родитеље, заједничких акција, укључивањем у јавне догађаје итд.

8. План сарадње са локалном заједницом

Одрастајући, дете се интересује за своје непосредно окружење и различите доживљаје које му оно пружа. Управо из тих разлога, у наредном периоду, наше предшколске групе ће се све више отварати ка заједници, тако да ће деца имати више могућности да учествују у различитим манифестацијама, као и да уче непосредном окружењу.

Повезивање предшколских група и заједнице огледаће се кроз следеће облике:

- отворени простори у заједници (тргови, шеталишта, зелене површине...), спортски клубови, културне институције, користе се за реализацију различитих активности;
- деца, васпитачи и чланови породице учествују у дешавањима у локалној заједници, градећи заједницу која учи;
- са друге стране, у школи се организују манифестације у којима учествују чланови локалне заједнице;
- привредне и друге организације из локалне заједнице учествују у активностима школе, финансирању појединих активности, опремању и обезбеђивању ресурса неопходних за различите активности и школе;
- информације о делатности предшколских група при школи су видљиве и доступне у локалној заједници;
- повезани су са другим удружењима родитеља и истовремено помаже родитељима, повезивање са програмима у заједници који су неопходни породици;
- сарађују са школама и вртићима у локалној заједници и на различитим нивоима;
- повезивање са локалном заједницом се документује.

9. Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Програм заштите од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања спроводи се у школи у циљу стварања услова за безбедно одрастање и заштиту деце кроз: стварање ненасилног и подстицајног окружења за живот и учење деце, као и кроз подршку развоју социјалних компетенција деце, прихватања различитости, толеранције и заједништва. Садржаји су усклађени и чине саставни део редовних програма рада и пројеката који се реализују у предшколским групама, планираним облицима сарадње са родитељима и непознатим окружењем. Програм превенције насиља у школи осмишљава се и остварује на нивоу школе и појединачних предшколских група.

Полазишта за израду Програма су:

- ❖ документи Министарства просвете: Посебни протокол за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања; Приручник за примену Посебног протокола за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама; Правилник о поступању образовне установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности,
- ❖ документа на нивоу школе за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања којим се операционализује рад тимова, мере превенције и интервенције у случају појаве насиља или сумње на исто,
- ❖ резултати самовредновања рада Школе,
- ❖ евалуација прошлогодишње реализације Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања на нивоу тима Школе.

Заштита деце од насиља је процес у коме учествују сви запослени, деца, родитељи / старатељи и локална заједница. Носиоци Програма су Тим за заштиту од дискриминације, насиља, занемаривања и злостављања на нивоу Установе школе.

10. План стручног усавршавања

У складу са променама савремене васпитне праксе и законским документима, пре свега новим Основама програма „Године узлета“ полазишта за израду Плана стручног усавршавања за 2025/2026. чине:

- ☆ Правилник о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника;
- ☆ Школски програм за период од 2022–2026. и Годишњи план рада установе за 2025/2026;
- ☆ Испитивања професионалних потреба васпитача о темама за које су заинтересовани и за које сматрају да би унапредиле њихове професионалне компетенције.

План стручног усавршавања усмерен је на подршку у разумевању документа нових Основа програма и дефинисање смерница за развијање реалног програма у предшколским групама у складу са концепцијом. Циљ је да се кроз интерно стручно усавршавање на нивоу школе обезбеде механизми хоризонталне размене и подршке васпитачима за квалитетнију имплементацију Основа програма.

Из тог разлога у складу са законским документима, стручно усавршавање организоваће се:

- у оквиру Установе - кроз рад већа, стручних актива и предавања;
- ван Установе - учешће на стручним сусретима у организацији струковних удружења, конгресима, симпозијумима, програма обука...
- обезбеђивање стручне литературе.

Да би се обезбедила квалитетна хоризонтална размена између предшколских група, планирано је стручно усавршавање на нивоу стручног већа кога чине васпитачи свих предшколских група и актива васпитача при школама на нивоу града. Овај вид стручног усавршавања подразумева дискусије и анализе свих димензија програма са циљем размене, изградње заједничког разумевања, увођење промена и грађење културе у складу са вредностима концепције садржане у „Годинама узлета“.

11. План самовредновања

Да би остварили везу са почетком имплементације нових Основа програма предшколског васпитања и образовања, применом нових стандарда квалитета, користећи као ослонац и Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и његов професионални развој, потребно је као прво вредновати у којој мери је физичка средина подстицајна за учење и развој деце. И током 2025/2026. године процес самовредновања пратиће имплементацију нових Основа предшколског васпитања и образовања кроз област Професионална заједница учења.

Процес самовредновања одвијаће се по етапама континуирано у другој половини радне године, упоредо са осталим активностима предвиђеним годишњим планом.

АМБИЈЕНТАЛНА НАСТАВА

Амбијентална настава је облик наставе који подразумева остваривање планираних програмских садржаја изван школе. У ову наставу спадају: излети, екскурзије, одласци у биоскопе, позоришта, галерије, музеје и друге установе; теренска настава; школа у природи и други слични организовани облици поучавања / учења изван школе, али и реализација наставних садржаја који окружују школу, школско двориште; природне лепоте, богатстава; сеоска домаћинства, и сл.

Циљ амбијенталне наставе је учење откривањем у непосредној животној стварности, где се ученици сусрећу са природном и културном околином, људима који у њој живе и који су утицали на околину.

Рад изван школе подстиче радост откривања, истраживања и стварања, погодан је за тимски рад, утиче на стварање квалитетних односа унутар образовно-васпитне групе и на тај начин утуче на развој интелектуалних способности ученика.

При организацији овога облика рада требало би водити рачуна о интересима, могућностима и способностима ученика.

Амбијентална настава користи могућност интердисциплинарног повезивања садржаја различитих наставних предмета. Погодност овога облика наставе је лакше и брже учење.

Осим наставника у рад се могу укључити и људи запослени у установама где би се овакав вид наставе и одвијао, као и сарадња са родитељима наших ученика који би се укључили у реализацију оваквог вида наставе.

Задаци за учитеље:

- организовање и припремање ученика за реализацију амбијенталне наставе у договору с родитељима, директором школе, и осталим радницима који су везани за само спровођење програма;
- сарадња с дечијим позориштима, библиотекама, музејима, туристичким агенцијама града, спољашним сарадницима и са свима који могу помоћи у остваривању и реализацији планираних задатака, својим искуствима и предлозима допринети унапређењу наставе и наставног процеса и занимљивијем приступу обради, понављању или утврђивању наставних садржаја;
- прикупљањем додатних материјала и сугестијама помоћи и олакшати ученицима израду разних сликовних и текстуалних материјала, плаката, као и праћење постигнућа и напредак сваког ученика;
- вредновање резултата и приказивање истих на родитељским састанцима, разним пригодним манифестацијама, у виду графичких приказа, плаката, фотографија и на такав начин и обележавати пригодне датуме.

Задачи за ученике:

- ученици ће радити на раније договореним задацима, истраживати, прикупљати материјале, користити различите изворе знања, израђивати плакате, сликовнице, реферате, разредне новине и презентовати своје радове,
- активно ће учествовати у припреми и реализацији програма,
- раде самостално, у пару и у групи,
- код припреме материјала користиће различите изворе знања и неговати сарадничко и тимско учење.
- учествоваће у презентацији кроз литерарне и ликовне радове, израђивати плакате и фотографисати.

Садржаји који се могу реализовати

У свим наставним предметима је могуће пронаћи наставне садржаје који се могу реализовати ван школе и учионице.

Овакве услове за учење можемо реализовати у оквиру предмета: света око нас / природе и друштво, физичког и здравственог васпитања, музичке културе, ликовне културе, српског језика, верске наставе, грађанског васпитања, часа одељењског старешине.

Могуће је, и веома пожељно и драгоцено интердисциплинарно повезивање садржаја различитих наставних предмета, као и тематског дана.

Наставник може подстаћи радозналост и креативност ученика кроз разноврсне игровне, радиониچارске, спортске, друштвене и културне активности у оквиру свог одељења, али и међу одељењима (социјализација и вршњачко учење).

Време реализације

Амбијентална настава се може реализовати у току школске године кроз планиране наставне, ваннаставне, или факултативне активности, а уз сагласност родитеља ученика и Управе школе.

Школски одбор у Основној школи „Павле Поповић“ у Вранићу
на 27. седници одржаној 28. 08. 2025. године

донео је

Анекс Школског програма **за припремни предшколски програм у подручном одељењу у Мељаку**

ОШ „Павле Поповић“, Вранић (Мељак и Шиљаковац)
за школску 2025/2026. годину
(деловодни број 1925-1-25 од 28. 08. 2025. године, а одлука је под деловодним
бројем 1926-1-25 од 28. 08. 2025. године)

У Вранићу,

28. 08. 2025. године

М.П.

Основна школа „Павле Поповић“

Јела Стевановић, директорка